

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. ζρωματεις,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

I. **E**VSEBIUS Origenis vitam libro sexto Historiae pertexens, plerasque ipsius scriptiones obiter commemorat, plures prætermittit, ut pote qui in tertio vite Pamphili libro singulas fuisset complexus. Nunc cum eo careamus libro, confugiamus ad ipsius Historiam, & quæ in ea laudantur Origenis Syntagma, eodem hi ordine recensemus. Primi occurunt Commentarij in veteres Philophos, quotum lucubrationes non prælectionibus modo, sed scriptis etiam in gratiam discipulorum explicabat. Meminit eorum Eusebius libr. 6. Hist. cap. 18. Capite vero 24, duorum ejus De resurrectione librorum; tum operis *De resurrectione*, quatuor libris distincti; item *De resurrectione* numero decem; & capite 28, libri De martyrio, Ambrolio & Protocteto Cæfariensis Ecclesiæ Presbytero consecrati; & capite 33, Disputationum quas cum Berylo Bostrensi Origenes exerceuit; & capite 36, librorum octo contra Celsum; & capite 39, Sermonum quorundam iiii utilium, quibus in tormentis pro Christi fide toleratis consolatione opus esset; & passionis, Epistoliarum. Hæc de Origenis Syntagma Eusebius, quæ in anteceßum proposuimus, fidelissimum hunc Origenianarum rerum narratorem præ ceteris pro more nostro consulentes.

II. Nunc retrahemus ex his aliqua, & paulo accuratius expendamus. Duo duntaxa De resurrectione libri ab Eusebio commemorantur. At Hieronymus apud Rufinum libr. 2. Inveft. scriptis narrat Origenem *De resurrectione* libros duos, & alios *De resurrectione Dialogos* duos. Idem Hieronymus Epifol. 61. ad Pammach. cap. 8. citat librum ejusdem operis quartum. Atque hos libros Methodius ejusdem tituli opere confutavit.

III. Libros *De resurrectione* Origenes elimavit ad Clementis exemplum, à quo paris argumenti & inscriptionis lucubrationes hodie superstitives elaborate sunt. Hieronymus Epif. 84. quæ est ad Magnum Oratorem Romanum: *Clementis Alexandrine Ecclesiæ Presbyter*, meo judicio omnium eruditissimus, oīto scripti Stromatum libros, & tuidem *Stromatum*, & alium contra Gentes; *Pedagogi* quoque tria volumina. *Quid in illis indoctum?* *Quid non è media Philosophia est?* *Hunc imitatus* Origenes decem scripsi, sive *Stromata*, *Christianorum* & *Philosophorum* inter se sententias comparans, & omnia nostra religiosa dogmata de Platone, & Aristotle, Nomenio, Cornutoque confirmans. Hunc ipsum Hieronymum aliquibi dicere ait Rufinus, *Confederatos esse quidam Origeni ad perjurium, & istud mystice ejus traditionis arcanum absconditum esse in sexto Stromatum libro;* nec ab ullo alio in tota facula, nisi à se solo deprehensum. In Proœmio vero Commentar. in Epifol. ad Galat. Origenem scribit decimum Stromateon suorum librum Commatico super explanatione Epifolæ ad Galatas sermone complevisse: & in caput 13. Daniel. quedam ait ipsum in eodem Stromateon libro de Sussannæ & Belis fabulis dixisse. Quinetiam in Epif. 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 2. neminem Latinorum affirmat ante suam etatem libros Origenis *De resurrectione*, *De martyrio*, *Stromata*, & Tomos transferre voluisse, propter novitatem scilicet doctrinæ. Quoniam igitur ad Stromateon Clementis exemplum suos compuerat Origenes, ut accuratius perspectum habere possis quo illi in argumendo versati, qua arte conditi sint, lego Eusebiana Historia libri sexti caput decimum tertium, ubi de hac Clementis scriptione differunt.

Hieron. De confessione Domini & gloria insigne fuit, cui Theocrito Presbytero liber Origeni De martyrio scribitur. Legendum omnino: *cui, & Theocrito.* Id si vidisset Interpretis Gracis, absurdam hanc nobis interpretationem neutiquam dedisset: *nunc Stoletius preservavit Cœnotæ & epiphæ Dei prophetæ scripturæ.* Videtur legisse: *Cui Theocrito Presbyteri liber, &c.* Theocritus nominat Hieronymus, qui ab Eusebio Protoctetus appellatur. Theocritus Cæfariensis fuit Episcopus; Protoctetus ejusdem Ecclesiæ Presbyter: perperam eos confundit Hieronymus. Protocteto, non Theocrito inscriptus est liber iste, ut ostendit ejus exemplar nondum editum, quod penes me est. Ejusdem argumenti Epifolam ad Patrem martyrio destinatum scriperat Adamantius etiamnum puer; cuius Epifola verba quædam repetit Eusebius libr. 6. Hist. cap. 2.

V. Acta Concertationis Origeni cum Berylo habitæ eadem fuisse arbitror atque Diologum utriusque, quo hæreses Beryllus coarguitur. Hunc atque sua extitisse scribit Hieronymus libr. De scriptor. Eccles. cap. 71. Prater hunc Dialogum, alios quoque literis Origenes mandasse fecit. Rufinus in libello De adulteratione librorum. Orig. quedam ab eo conscriptum, & à Candido Hæretico quicunq; habitus fuerat, adulteratum commemorat. Circumferebatur ille Hieronymi temporibus, in eoque Origenes, & Candidus Valentianus defensor hæreses inter alia disputabant, Filiusne esset de Patris substantia, & utrum Diabolus ejus esset natura, que salutem adipisci non posset. Africanus Origenis æqualis & amicus initio Epifola, qui ipsius sententiam de Sussannæ historia rogavit, laudat Dialogum ejus ad Agnomonem, in quo partem illam libri Danielis in testimonium adduxerat,